

Krótkie doniesienie – Short communication

***Aradus mirus* Bergroth, 1894 (Hemiptera: Heteroptera: Aradidae)
– gatunek pluskwiaka nowy dla Polski**

GRZEGORZ GIERLASIŃSKI¹, JAROSŁAW REGNER²

¹ 43-316 Bielsko-Biała, ul. Doliny Miętusiej 27/44, e-mail: ggierlas@gmail.com

² 49-300 Brzeg, ul. Słowackiego 13/15, e-mail: jarek.regner@wp.pl

Abstract: [*Aradus mirus* Bergroth, 1894 (Hemiptera: Heteroptera: Aradidae) – a true-bug species new to Poland]. This note presents the first record of *Aradus mirus* in Poland; it is the 16th species of the genus *Aradus* recorded in our country. This species was known from Austria, Czech Republic, Slovakia and Hungary to date, and can easily be distinguished from other species of the genus recorded in Poland by its very thick antennae, being the most robust among the antennae of the Polish flat bugs.

Key words: Hemiptera, Heteroptera, Aradidae, *Aradus mirus*, faunistics, distribution, new country record, Poland.

Rodzaj *Aradus* Fabricius, 1803 w naszym kraju reprezentowany był dotąd przez 15 gatunków: *A. aterrimus* Fieber, 1864, *A. betulae* (Linnaeus, 1758), *A. betulinus* Fallén, 1807, *A. bimaculatus* Reuter, 1872, *A. brevicollis* Fallén, 1807, *A. cinnamomeus* Panzer, 1806, *A. conspicuus* Herrich-Schaeffer, 1835, *A. corticalis* (Linnaeus, 1758), *A. depressus* (Fabricius, 1794), *A. erosus* Fallén, 1807, *A. lugubris* Fallén, 1807, *A. obtectus* Vásárhelyi, 1988, *A. signaticornis* R.F. Sahlberg, 1848, *A. truncatus* Fieber, 1860, oraz *A. versicolor* Herrich-Schaeffer, 1835 (Lis 1990, 2001).

Aradus mirus jest stosunkowo łatwy do odróżnienia od pozostałych przedstawicieli tego rodzaju (ryc. 1). Czułki u tego gatunku są bardzo grube (najgrubsze spośród wszystkich krajowych gatunków), ich drugi człon jest w najszerszym miejscu wyraźnie szerszy niż szerokość nadustka. Górna powierzchnia ciała ma barwę od jasnobrązowej do brązowo-czarnej, odwłok, znacznie szerszy od tułowia, jest zwykle nieco jaśniejszy od reszty ciała z wyraźnymi, jasnobrązowymi tylnymi krawędziami segmentów oraz jasnymi plamami w ich tylnobocznych kątach. Tarczka u tego gatunku jest silnie wydłużona, odnóża natomiast są żółtobrązowe lub brązowe (Lis 2001).

Aradus mirus jest gatunkiem znanym wyłącznie z Kotliny Panońskiej, wykazany jedynie z Austrii, Czech, Słowacji i Węgier (Aukema i Rieger 2001; Kment i in. 2013).

Występowanie tego gatunku w Polsce uznano jednak za możliwe już kilkanaście lat temu (Lis 2001). Żyje na sosnach (*Pinus sylvestris* L., *P. nigra* Arn.) na

suchych i nasłonecznionych stanowiskach. W odróżnieniu od innych przedstawicieli tego rodzaju, *A. mirus* wysysa soki pokarmowe najprawdopodobniej bezpośrednio z łyka roślin żywicielskich; zimują zarówno osobniki dorosłe, jak i stadia larwalne (Heiss i Pèricart 2007; Rabitsch 2007; Wachmann i in. 2007). W Czechach i w Austrii gatunek ten został włączony na listy gatunków zagrożonych (Kment i Vilímová 2006; Rabitsch 2007).

Ryc. 1. *Aradus mirus* (fot. G. Gierlasiński) [**Fig. 1.** *Aradus mirus* (photo by G. Gierlasiński)].

Poniżej autorzy prezentują pierwsze stanowisko *Aradus mirus* w Polsce (ryc. 2, 3).

Nowe stanowisko:

ŚLĄSK GÓRNY: Szczedrzyk (UTM BB92), 12.08.2018, 1 ex., pod korą martwej sosny (*Pinus sylvestris* L.) na świeżym zrębie, średnica pnia około 35 cm, leg. J. Regner, det. et coll. G. Gierlasiński.

Ryc. 2–3. Miejsce odłowienia *A. mirus* (fot. J. Regner) [Figs 2–3. Collecting site of *A. mirus* (photo by J. Regner)]

Piśmiennictwo – References

- Aukema B., Rieger Ch. (red.) 2001. *Catalogue of the Heteroptera of the Palaearctic Region. Volume 4.* The Netherlands Entomological Society, Wageningen: XIV + 346 ss.
- Heiss E., Pèricart J. 2007. Hemiptères Aradidae, Piesmatidae et Dipsocoromorphes Euro-Méditerranéens. *Faune de France*. **91**. Fédération Française des Sociétés de Sciences Naturelles. Paris, 509 ss.

Kment P., Vilímová J. 2006. Heteroptera (ploštice): 139–146. [in:] Farkač J., Král D., Škorpík M. (red.). 2006. *Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates.* Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha [2005], 760 ss.

Kment P., Hradil K., Baňář P., Balvín O., Cunev J., Ditrich T., Jindra Z., Roháčová M., Straka M., Sychra J. 2013. New and interesting records of true bugs (Hemiptera: Heteroptera) from the Czech Republic and Slovakia V. [in:] Kment P., Malenovský I., Kolibáč J. (red.): *Studies in Hemiptera in honour of Pavel Lauterer and Jaroslav L. Stehlík. Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae (Brno)*, **98**: 495–541.

Lis J.A. 1990. Flat-bugs (Heteroptera, Aradidae) of Poland - a faunistic review. *Polskie Pismo Entomologiczne* **59**: 511–525.

Lis J.A. 2001. *Klucze do oznaczania owadów Polski. Część XVIII. Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera, zeszyt 11. Korowcowate (rozwałkowate) – Aradidae.* Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Toruń, nr 162 serii kluczy, 34 ss.

Rabitsch W. 2007. *Rote Listen ausgewählter Tiergruppen Niederösterreichs - Wanzen (Heteroptera). 1 Fassung 2005.* Amt der NÖ Landesregierung, Abteilung Naturschutz & Abteilung Kultur und Wissenschaft, St. Pölten, 280 ss.

Wachmann E., Melber A., Deckert J. 2007. *Wanzen. Band 3. Pentatomomorpha I. Aradidae, Lygaeidae, Piesmatidae, Berytidae, Pyrrhocoridae, Alydidae, Coreidae, Rhopalidae, Stenocephalidae.* *Tierwelt Deutschlands* **78**, Goecke & Evers, Keltern, 272 ss.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License
<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>